

ВІДГУК

офіційного опонента доктора педагогічних наук, професора кафедри техніко-технологічних дисциплін, охорони праці та безпеки життєдіяльності
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Авраменко Олега Борисовича

на дисертаційну роботу Шаури Аліни Юріївни «Методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» на здобуття наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика навчання (технічні дисципліни)

Актуальність теми дисертаційної роботи.

Інтеграція нашої держави зі світовим освітнім простором, зміна парадигми вищої освіти і формування її нової національної моделі не залишають без уваги питання якості підготовки професійно-педагогічних кадрів, тих – хто здійснює виховання молодого висококваліфікованого покоління з інноваційним типом мислення. Зростають вимоги до вищих навчальних закладів щодо обґрунтування нових цілей і завдань освіти; удосконалення змісту і методики навчання окремих дисциплін; упровадження інноваційних освітніх технологій; формування сучасного світогляду майбутніх фахівців, їх індивідуальних якостей та можливостей.

Тема дослідження Шаури А.Ю. є актуальною, з огляду на те, що потреба у компетентних педагогах професійної освіти зумовлює необхідність удосконалення їх фахової підготовки в умовах навчання у вищих педагогічних навчальних закладах, та визначає необхідність якісно нового змістового наповнення навчальних дисциплін технічного спрямування.

Новизна результатів.

В ході опрацювання дисертаційного дослідження, автореферату та публікацій Шаури А.Ю. дістала підтвердження наукова новизна здобутих результатів дослідження, яка полягає в тому, що:

вперше обґрунтовано та запропоновано модель методичної системи навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти, в основу якої покладено сучасні підходи до фахової підготовки; розроблено навчально-методичне забезпечення вивчення харчових технологій з метою реалізації в навчальному процесі компетентнісного, технологічного, середовищного та інформаційно-діяльнісного підходів;

удосконалено методику навчання харчових технологій на засадах випереджаючої освіти; зміст фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти шляхом добору та структурування навчального матеріалу на основі запропонованої системи принципів і критеріїв та з використанням сучасних методів формування змісту освіти;

подальшого розвитку набули психолого-педагогічні аспекти навчання харчових технологій з метою покращення ефективності фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти за умов запровадження до навчального процесу сучасних підходів навчання та основних аспектів випереджаючої освіти.

Практичне значення результатів дослідження полягає у розробці змісту та методики навчання харчових технологій, навчально-методичних матеріалів для студентів спеціальності 015 Професійна освіта (за спеціалізацією «Харчові технології») та викладачів навчальних дисциплін науково-предметної підготовки майбутніх педагогів професійної освіти відповідної галузі.

Матеріали дослідження можуть бути використані для фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти, у процесі стажування і підвищення кваліфікації викладачів навчальних дисциплін фахової підготовки, зокрема харчових технологій.

Основні результати дослідження впроваджені у навчальний процес підготовки педагогів професійної освіти на базі Інженерно-педагогічного факультету Національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова (28.03.2017 № 07-10/566), Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини (25.03.2017 № 004965), Державного вищого навчального закладу «Донбаського державного педагогічного університету» (24.03.2017 № 68-17-227/1), Державного вищого навчального закладу «Переяслав-Хмельницького державного педагогічного університету імені Григорія Сковороди» (26.04.2017 № 402).

Вірогідність та обґрунтованість результатів дослідження забезпечено застосуванням комплексу методів дослідження, адекватних об'єкту, предмету, меті й завданням дослідження; відповідністю основних положень дисертації відомим результатам досліджень; кількісною обробкою та якісним аналізом результатів експериментальної роботи; апробацією й упровадженням отриманих результатів у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти.

Можна зробити висновок, що результати дослідження здобуті в ході добре організованого педагогічного експерименту і впроваджені в освітню практику.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. Структура основної частини дисертаційної роботи включає вступ, три розділи з висновками до кожного з них, загальні висновки, список використаних джерел та додатки, які системно розкривають сутність питання методики навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти.

У вступі подано загальну характеристику наукової роботи, обґрунтовано актуальність проблеми дослідження, окреслено об'єкт, предмет і сформульовано мету, зазначено наукову новизну, практичну значущість, результати апробації основних положень дисертації, публікацій, особистий внесок автора.

У першому розділі «Теоретичні основи формування змісту та методики навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» досліджено сучасний стан навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійно-технічних навчальних закладів, проведено аналіз харчових виробництв та інновацій в галузі харчових технологій, з метою окреслення і визначення основних проблем, які існують у процесі фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти. Також, розкрито сутність сучасних підходів та інноваційних форм організації навчального процесу підготовки фахівців.

Розкрито сучасний стан проблеми підготовки майбутніх педагогів професійної освіти з харчових технологій, роль загальних технологій харчових виробництв, у процесі підготовки майбутніх педагогів професійної освіти до професійної, науково-дослідної та проектної діяльності.

Проведений аналіз харчової промисловості та завдань, які стоять перед вищою школою, щодо навчання майбутніх педагогів професійної освіти з харчових технологій, дав можливість виділити основні проблеми, які склали основу змісту навчання харчових технологій.

Заслуговує на увагу впровадження інноваційних підходів в освіті – компетентнісного, технологічного, середовищного та інформаційно-діяльнісного, які забезпечать фахову підготовку майбутніх педагогів професійної освіти з харчових технологій до професійної діяльності.

Визначена основна компетентність (техніко-технологічна галузева), якою мають оволодіти студенти під час навчання харчових технологій у вищих навчальних закладах.

Переконливо доведено, що розв'язання проблеми підвищення якості освіти майбутніх педагогів професійної освіти вирішується через використання сучасних методологічних підходів та інноваційних форм організації процесу фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти у галузі харчових технологій, а також визначення змісту та інформаційного обсягу навчального матеріалу з харчових технологій, що забезпечить якість освіти майбутніх фахівців, мобільність на ринку праці та здатність до професійного зростання та самоосвіти..

У другому розділі «Методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» на основі теоретичного аналізу наукових

досліджень з проблеми підготовки майбутніх педагогів професійної освіти, теоретично обґрунтовано та розроблено модель методичної системи навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти, здійснено добір та структурування навчального матеріалу з дисципліни «Загальні технології харчових виробництв», запропоновано методику навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти на засадах випереджаючої освіти.

Розроблена у дисертаційному дослідженні методика навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти орієнтована на розвиток творчої особистості, формування фахової компетентності, підготовки майбутніх педагогів професійної освіти не тільки до конкретної професійної діяльності, а й пошуку і освоєння нових знань, придбання багатофункціональних умінь, дослідницьких здібностей та здатності до інноваційних та проектних процесів у галузі. Вона спрямована на оптимізацію навчального процесу, активізацію самостійної роботи студентів через впровадження інноваційних технологій навчання на засадах випереджаючої освіти, як необхідної умови організації навчальної діяльності майбутніх педагогів професійної освіти.

Серед запропонованих нововведень є виконання навчального проекту у форматі патентних досліджень та розробки технічних умов.

Позитивної оцінки заслуговує розроблене навчально-методичне забезпечення дисципліни, а саме: сигнально-мотиваційний опорний конспект лекцій; методичні вказівки до лабораторно-практичних робіт; методичні рекомендації до виконання проектів у форматі патентних досліджень та розробки технічних умов; вимоги до написання есе та тестових завдань для перевірки рівня навчальних досягнень майбутніх педагогів професійної освіти..

У третьому розділі «Експериментально-дослідна перевірка методики навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти» висвітлено основні етапи експериментально-дослідної роботи провадження розробленої методики навчання харчових технологій у системі фахової підготовки майбутніх педагогів професійної освіти. Визначено і обґрунтовано систему критеріїв і показників, які дали змогу з'ясувати рівні навчальних досягнень студентів з харчових технологій та діагностувати результати експериментальної апробації.

Переконливо доведено ефективність запропонованої методики навчання за таких педагогічних умов: підвищення рівня мотивації навчально-пізнавальної діяльності, як необхідної умови підвищення рівня засвоєння знань в предметній області навчальної дисципліни; включення у навчальний

процес завдань, що моделюють майбутню професійну діяльність студентів; постійне підвищення рівня самостійності студентів шляхом включення у навчальний процес проектну технологію навчання.

Результати підсумкового зрізу з використанням методів статистичного опрацювання й порівняльного аналізу підтвердили позитивну динаміку навчальних досягнень майбутніх педагогів професійної освіти з харчових технологій, що засвідчує ефективність та дієвість розробленої методичної системи.

Практична значущість дослідження посилюється й завдяки тому, що майже всі основні положення та рекомендації відображені у 8 публікаціях, виданих у фахових вітчизняних та зарубіжних виданнях, та 3 навчально-методичних розробках.

Позитивно оцінюючи кандидатську дисертацію Шаури А.Ю. висловлюємо деякі зауваження і побажання:

1. У моделі методичної системи представлені рівноцінні підходи, на основі яких розроблена методика, але дисертантка більш детально зупинилась лише на компетентнісному підході.
2. Підрозділ 1.2. «Аналіз харчових виробництв та інновацій в галузі харчових технологій» перевантажено інформацією. Не заперечуючи цікавість представленого матеріалу вважаємо, що вона переобтяжує сприймання.
3. По дисертації видно, що дисертантка використовує наукові доробки українських і російських вчених, але недостатньо висвітлені дослідження по даній проблемі європейських вчених.
4. Як побажання зазначимо, що теоретичний аналіз проблеми дисертаційного дослідження значно б збагатився, якби в ньому були висвітлені основні ідеї зарубіжного досвіду навчання харчових технологій майбутніх педагогів професійної освіти.
5. В тексті дисертації присутні філологічні некоректні та технічні помилки.

Однак, зазначені зауваження не знижують цінності дисертації та не впливають на загальну оцінку виконаної роботи, яка є самостійним, цілісним, оригінальним і завершеним дослідженням.

Актуальність обраної теми дисертації, ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, новизна та повнота викладу здобутих результатів в опублікованих працях повністю відповідають вимогам до кандидатських дисертацій.

Все вище сказане дає підстави вважати, що за своїм змістом, оформленням, актуальністю, теоретичним і практичним значенням отриманих результатів дисертаційна робота «Методика навчання харчових

технологій майбутніх педагогів професійної освіти» безумовно відповідає вимогам «Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 24.07.2013 р. № 567, а її автор, Шаура Аліна Юріївна, заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата педагогічних наук за спеціальністю 13.00.02- теорія та методика навчання (технічні дисципліни).

Офіційний опонент,
професор кафедри техніко-технологічних дисциплін,
охорони праці та безпеки життєдіяльності
Уманського державного педагогічного
університету імені Павла Тичини,
доктор педагогічних наук, професор

 Авраменко О. Б.

Підпис офіційного опонента д.пед.н., професора Авраменка О.Б. стверджую:

Ректор Уманського державного
педагогічного університету
імені Павла Тичини,
доктор педагогічних наук, професор

 Безлюдний О. І.